

Clasa a X-a - Etapa 3 - Problema 2

Enunț: Fie numerele distincte $v, w \in \mathbb{C}^*$. Să se demonstreze că $|z^2w + \bar{w}| \leq |z^2v + \bar{v}|$ pentru orice $z \in \mathbb{C}$, $|z| = 1$ dacă și numai dacă există $k \in [-1, 1]$ cu proprietatea $w = kv$.

Soluție: Dacă $|z| = 1$ atunci $z^2w + \bar{w} = z(zw + \overline{zw})$ și $|z^2w + \bar{w}| \leq |z^2v + \bar{v}|$ este de fapt echivalentă cu $|zw + \overline{zw}| \leq |zv + \overline{zv}|$. Folosim scrierile trigonometrice $w = r(\cos a + i \sin a)$, $v = s(\cos b + i \sin b)$ și $z = \cos t + i \sin t$. Atunci inegalitatea $|z^2w + \bar{w}| \leq |z^2v + \bar{v}|$ este de fapt echivalentă cu $r|\cos(a+t)| \leq s|\cos(b+t)|$, pentru orice $t \in \mathbb{R}$. Pe de altă parte $\frac{w}{v} = \frac{r}{s}(\cos(a-b) + i \sin(a-b))$.

Pentru prima implicație, alegem $t = -a$ și avem $r \leq s|\cos(b-a)| \leq s$. Apoi

$t = \frac{\pi}{2} - b$ și avem $r|\cos(a + \frac{\pi}{2} - b)| \leq 0$ de unde $\sin(a-b) = 0$ deci $\cos(a-b) = \pm 1$ și $\frac{w}{v} = \pm \frac{r}{s} = k \in [-1, 1]$.

Reciproc avem $\sin(a-b) = 0$, deci $a = b + l\pi$, $l \in \mathbb{Z}$. Apoi $r \leq s$ și inegalitatea $r|\cos(a+t)| \leq s|\cos(b+t)|$ devine $r|\cos(b+l\pi+t)| \leq s|\cos(b+t)|$ care este evidentă.